СВОБОДА
LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА"

Рôкъ VII. Мт. Кармель, Па. Четвергъ 29-го Юнія 1899. Число 26.

Календарь.

Юнiй		
29	Ч.	Пр. Евх. Мануила
30	П.	Леонтія
1	С.	Юды ап.
2	Н.	2. Мефтодія пат.
3	П.	Юліяна
4	В.	Евсевія, Зинова
5	С.	Агрипины, Карила

Змѣстъ.

Вôдъ Редакція. — Конвенція урядниковъ „Р. Н. Союза". — Пята головна конвенція „Соединенія." — Американьски новины. — Вѣсти изъ старого краю. — Новинки. — Справы церковни. — Скринка почтова. — Фейлетонъ: Цѣкави и пожиточни вѣдомости про Америку и другіи части свѣта. — Де-що цѣкавого. — Оголошеня.

УВАГА.

Хотячій приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касіеря:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

ВÔДЪ РЕДАКЦІИ

Еще разъ пригадуемо читателямъ „Свободы", щобъ чимъ скорше надôслали намъ грошѣ за перечитаній числа часописи. Адже жь то не богато, бо лишь 2 дол. рôчно.

На другой сторонѣ, въ першôй шпальтѣ, знайдете списъ книжочокъ, якій продае наша редакція.

Пошлѣть на адресу:

„Svoboda"
P. O. Box 13
Mt. Carmel, Pa.

Конвенція урядниковъ „Р. Н. Союза."

(Конецъ.)

Мѣсяць:	ДОХОДЫ въ роцѣ 1897—8 $ цн.	ДОХОДЫ въ роцѣ 1898—9 $ цн.	РОЗХОДЫ въ роцѣ 1897—8 $ цн.	РОЗХОДЫ въ роцѣ 1898—9 $ цн.
Червень	418.25	558.08	1135.51	526.04
Липень	440.20	666.30	554.75	590.00
Серпень	491.50	648.42	50.00	573.50
Вересень	450.95	639.87	365.73	623.38
Жовтень	531.55	770.17	69.65	950.00
Падолистъ	424.40	731.12	61.45	100.00
Груденъ	652.55	829.30	53.70	832.31
Сѣчень	674.95	930.08	95.35	1013.50
Лютый	462 40	788.03	850.00	188.87
Марець	642.40	839.26	71.89	111.58
Цвѣтень	362.25	912.95	300.00	997.85
Май	914.25	926.56	77.98	1534.60
Разомъ:	$6429.65	9240.14	3686.01	8041.63

Чистый доходъ въ р. 1898—9 **$1198.51**
Переносъ зъ р. 1897—8 **5688.57**

Готовка въ касѣ зъ 31. мая 1899 **$6887.08**

Доходъ за р. 1898—0 [**$9240.14**] повставъ: зъ вступного, мѣсячного, за вôдзнаки и грамоты. Инших доходôвъ „Р. Н. Союзъ не мавъ въ тôмъ роцѣ.

Розходы такій:

1) Посмертне — — —	$5483.50
2) Запомога — — —	750.00
3) „Свобода" — — —	600.00
4) Конвенція — — —	465.91
5) Статуты, вôдзнаки, леджеры, декляраціи и иншій друки —	467.98
6) Платня гол. секретареви —	200.00
7) Выдатки канцелярійній секретаря	41.23
8) „ „ касіера	28.66
9) Зарекордоване бондôвъ и морґіча	4.35
Сума	**$8641.63**

Посмертне выплачено: 6 дорослымъ членамъ и двомъ дѣтямъ, членамъ „Р. Н. С." и 8 посмертныхъ запомогъ тымъ, котрій належали до „Р. Н. С.", а мужѣ ихъ або жены померли.

Запомоги, котрій вôдтягають ся вôдъ посмертного, выплачено двомъ калѣкамъ, одному въ домѣ зъумашедшихъ (половину посмертнои раты) и тромъ для поратованя здоровля.

Остае до выплаты два посмертній въ цѣлости и посм. запомоги за три жены.

Пôсля секретарского и касіерского справозданя поручено контрольной комісіи провѣрити рахунки, котра знайшла въ касѣ $50 больше якъ было записане въ книжкахъ секретаря Щобъ не гаяти дармо часу, урядники поручили о. Арданови, Ю. Хилякови, А. Шлянтѣ и Т. Вахнѣ провѣрити книжки а переходячи позицію за позиціею вынайти похибку, котра мабуть вкралась при передачи книжокъ новымъ урядникамъ. Выжь згаданй урядники мають до 1. юлія оголосити въ „Свободѣ" звôдки взялось въ касѣ больше 50 доляровъ.

Конвенція урядниковъ „Р. Н. Союза" ухвалила ще слѣдуючій установы:

1) Агенты, що выключно занимати ся будуть притяганемъ до „Р. Н. Союза" дѣтей и збиранемъ за нихъ мѣсячного, мають дôставати на выдатки по 5 центôвъ вôдъ доляра.

2) Хто въ протягу 90 днѣвъ, вôдъ оголошеня сего розпоряджения, не заплатить за выдатки головнои конвенціи (25 цнт. вôдъ члена) и за грамоты, того вычеркнуть зъ „Р. Н. Союза."

3) На головной конвенціи ураджено пожичати до половины грошей зъ желѣзного фонду на першій „мортґічь" властителямъ домôвъ, теперь-же здержуесь пожичку ажь до дальшого розпорядженя головнои конвенціи.

4) Поручено головному касіерови держати банковій книжки окремо выставленй на а) фондъ желѣзный б) фондъ резервовый и в) депозиты. Фондъ желѣзный и депозиты дати на процентъ до банку.

5) Ухвалено членамъ „Р. Н. Союза" Андрѣеви Пейкови, що перебувае въ краю хорый, выплатити $50 пôдъ тымъ условіемъ, що зрече ся всякои претенсіи до товариства; а Андрѣеви Грацонь зъ Лансфордъ, Па. калѣцѣ на ногу, выплачено 50 дол. запомоги.

6) Пригадуесь мѣсцевымъ секретарямъ, щобъ велику вагу клали на декляраціи новоприступаючихъ членôвъ, бо на случай фалшивого поданя лѣтъ вступаючого тойже тратить всякій права до „Р. Н. Союза."

Нарады урядникôвъ „Р. Н. Союза", котрымъ прислуховалось чимало людей зъ Лансфордъ, Па. тревали до годины семои вечеромъ, вызначались спокоемъ, и горячимъ заинтересованемъ ся справами нашого товариства, бо кождый забиравъ по кôлька разôвъ голосъ при дискусіи. Присутнй на конвенціи урядники „Р. Н. Союза" були слѣдуючій:

1) Юрій Хилякъ, председатель зъ Олифантъ, Па.
2) О. А. Бончевскій, секретарь зъ Ансонія, Конн.
3) К. Котанчикъ, касіеръ зъ Шамокінъ, Па.
4) Ив. Добошъ, мѣстопредсѣд. зъ Лансфордъ, Па.
5) Денисъ Пирчь, заст. секрет. зъ Олифантъ, Па.

ВЫДѢЛОВІ:

6) А. Шлянта, зъ Мейфильдъ, Па.
7) Т. Вахна, „ „
8) А. Онущакъ, зъ Шенандоа, Па.
9) О. Ст. Макарь, зъ Мт. Кармель, Па.
10) О. М. Пôдгорецкій, зъ Джерзи Сити, Ню Дж.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

11) О. Ив. Арданъ, зъ Олифантъ, Па.
12) К. Кирчôвъ, зъ Джерзи Сити, Ню Дж.
13) О. Коваль, зъ Шенандоа, Па.

Вечеромъ, пôсля конвенційныхъ нарадъ урядникôвъ, зôбралось богато гостей, такъ своихъ якъ и чужихъ, до просторои салѣ въ Opera House, де о. А. Бончевскій говоривъ про положене рускихъ робôтникôвъ и ихъ лучность, а о. Ст. Макарь бесѣдувавъ про вагу читаня часописей та книжокъ, про засноване рускихъ школъ та про фондъ для рускихъ школярôвъ.

По тыхъ промовахъ о. Ив. Арданъ пояснявъ образки, якій показуване маґічною лямпою на занавѣсѣ театральной. Годить ся ту згадати декламацію „Довбоша" К. Кирчова зъ Джерзи Сити, Н. Дж., котра вôддана була справдѣ по майстерски.

По тôй духовôй поживѣ зôбраній гостѣ удались коло 12 годины до долѣшнои салѣ, де при звукахъ музыки забавлялись прилично ажь до рана.

Конвенція урядникôвъ „Р. Н. Союза" въ Лансфордъ, Па. выпала пôдъ кождымъ взглядомъ удачно. Мѣжь тамошными мѣсцевыми людьми видко велике заинтересоване ся рускими справами, бо по правдѣ приладили все для конвенціи, що лишь було потреба, а се принесе имъ славу и честь не лишь у своихъ, але и у чужихъ. Завдяки старанямъ молодого, интеліґентного священника о. Кешеляка, Ив. Довбоша, Л. Монѣты и другихъ щирыхъ патріотôвъ руска громада въ Лансфордъ, Па. чимъ разъ больше стае на ноги.

Згадати ту ще належить, що о. А. Бончевскій передавъ часть своеи секретарскои пенсіи (50 дол.) о. Ст. Макарови зъ Мт. Кармель на выдавництво просвѣтныхъ книжочокъ, за що складаесь ему на осьтôмъ мѣсци сердечна подяка.

Пята головна конвенція „Соединенія"

водбулась въ Cleveland, Ohio, дня 30 и 31. мая и 1. и 2. юнія сего року.

Делеґатôвъ зôйшлось около 90, зъ тыхъ дуже мале число, бо лишь 14 було священникôвъ; кромѣ того бувъ урядъ головный, редакторъ „А. Р. Вѣстника" и оденъ священникъ неделеґатъ.

Першого дня, що бувъ призначеный на конвенцію, вôдбулось богослужене въ мѣсцевôй церкви, почимъ слѣдувавъ обѣдъ, до котрого засѣло 150 осôбъ и баль. Пôдчасъ обѣду говорили председатель мѣсцевого комітету п. Смитъ, був. гол. председатель „Соединенія", о. К. Лавриншинъ, п. Жатковичь и др.

Властива конвенція розпочалась доперва другого дня т. е. 31. мая о 9-ôй г. рано. Предсѣдателемъ на часъ зборôвъ оставъ п. Смитъ, секретарами о. Ил. Дзубай и п. Мих. Дзюрикъ. Пôсля маленькои но горячои дискусіи о тое, що на часъ конвенціи повиненъ бути выбраный другій председатель, слѣдовало справоздане секретарске. Зъ справозданя того вôдчитаного ломанымъ рускимъ языкомъ выходило, що „Соединеніе" взросло за послѣдній два роки майже о 2500 членôвъ (теперь мае мати 7648 чл.), та що въ касѣ мае знаходитись понадъ тринайцять тысячь долярôвъ. (Треба знати, що „Соединеніе" мае выплатити ще посмертно за 19 людей въ сумѣ $8.100 и що на те буде зробленый extra розметъ).

Дальше слѣдувало справоздане надзирателя газеты и книгопечатнѣ, зъ котрого довѣдалисьмо ся, що при „А. Р. Вѣстнику" мае заняте 9 людей, зъ котрыхъ о. надзиратель дôстае $30.00 платнѣ мѣсячнои, редакторъ $100.00, а другій вôдъ 8 до 12.50 тыжднево. Говоривъ также о. надзиратель, що мае $700.00 готовыхъ грошей въ касѣ.

(Продовжене на другôй сторонѣ)

Цѣкавѣ и пожиточнѣ вѣдомости про Америку и другіи части свѣта.

Зôбравъ (на пôдставѣ творôвъ „Конкліна") Микола Пôдгорецкій

(Конецъ).

XXX. Сполученѣ Державы и ихъ коротка исторія.

Сполуч. Державы тягнуть ся вôдъ атлянтицкого до тихого океану, а зъ полудня вôдъ пôвнôчного Мексико до Канады. Угле и желѣзо находять ся всюды въ Спол. Державахъ. Завдяки лагôдному климатови и свободѣ політичной та предпріємчивости Американцѣвъ, добробытъ и богацтво росте тутъ зъ невысказаною скоростію, а въ наслѣдокъ того еміграція зъ цѣлого свѣта до Спол. Державъ взмагае ся также, а зъ тымъ и цѣле населене краю... Передъ 100 лѣтами складала ся република лишь зъ стейтôвъ (державъ), числячихъ тогды ледви 4 міліоны мешканцѣвъ, днесь складае ся вже зъ 42 стейтôвъ и зъ округа Колюмбіи, а коли дочислимо до того и найновѣйшій краѣ, якъ Кубу, Филипины и другій острова, то населене Спол. Державъ выносить днесь около 80 міліонôвъ мешканцѣвъ.

Першій кольоніи (осады) основали Англійцѣ и то въ Вірджініи, опôсля прибули Голяндцѣ въ 1613 р. и основали Ню Иоркъ.

Англія панувала надъ всѣми тутешными кольоніями ажь до р. 1776, въ котрôмъ то роцѣ 13 стейтôвъ збунтовало ся проти гнету Англіи, выбороли собѣ цѣлковиту независимôсть и въ той спосôбъ повстала република Спол. Державъ. Кождый стейтъ мае свою власну мѣсцеву конституцію и рядъ, однакъ всѣ стейты разомъ пôдлягають вспôльной конституціи и законамъ Спол. Державъ. Кождый стейтъ мае право выбирати членôвъ конгресу то есть 3 сенаторôвъ до сенату Спол. Державъ, а до палаты репрезентантôвъ по одному послови на кождыхъ 154.325 мешканцѣвъ. Спол. Державы суть отже федераціею (спôлкою) самостôйныхъ стейтôвъ. на чолѣ котрыхъ стоить головный зарядъ.

Сенаторомъ може бути лишь той, хто скôнчивъ 30 лѣтъ житя и бодай 9 лѣтъ е тутешнымъ горожаниномъ, сенаторъ е выбраный на 6 лѣтъ. Віце-президентъ Спол. Державъ е председателемъ сенату.

Теперь складае ся конгресъ Спол. Державъ зъ 76 сенаторôвъ и 325 репрезентантôвъ (послôвъ). Кандидатъ на посла мусить найменше 7 лѣтъ бути тутешнымъ горожаниномъ. Найвысшу власть еґзекутивну (выконавчу) мае президентъ выбраный народомъ на 4 лѣта.

Символомъ (знакомъ) основаня републики Спол. Державъ е чорный орелъ, въ клювѣ держить вôнъ ленту (стяжку) зъ написомъ: „E pluribus unum" (зъ многихъ частей одна цѣлôсть), а наоколо есть тôлько бѣлыхъ звѣздъ на синôмъ поли, кôлько е стейтôвъ. Фана складае ся зъ 13 червоныхъ и бѣлыхъ смугъ, а въ горѣшнôмъ розѣ находить ся темно-голубый (синый) чотырокутникъ зъ бѣлыми звѣздами.

XXXI. Головнѣйшій религіи на свѣтѣ.

Христіяньска	420	міліон.	душъ.
Буддаизмъ	340	„	„
Могамеданьска	210	„	„
Браминьска	175	„	„
Приклонник. Конфуція	80	„	„
Синтоистôвъ	14	„	„
Жидôвска	7	„	„
Фетишôвъ и другихъ	180	„	„

XXXII. Арммія (войско) Спол. Державъ.

Рекрутôвъ, добровольцѣвъ, берутъ на 5 лѣтъ. Всѣ спосôбній до оружія горожане належать, почавши вôдъ 18 р. житя до 45, до т. зв. міліціи (до войска) поодинокихъ стейтôвъ. Лишь зъорганізованй вояки вôдбувають вправы. Есть 8 департаментôвъ (вôддѣлôвъ) войсковыхъ; до кождого зъ тыхъ належать всѣ роды войска разомъ 25.732 воякôвъ, а зъ 2.159 офіцерами въ часѣ спокою; зъорганізована міліція складае ся зъ 107.394 воякôвъ, а 9.505 офіцерôвъ. Окрôмъ того спосôбныхъ до вôйны резервістôвъ е до 10 міліонôвъ.

XXXIII. Коротка всказôвка для американьскихъ Русинôвъ.

Латиньска пословиця каже: „Ubi bene ibi patria" (де намъ добре, тамъ наша вôтчина). И тое потверджае практика. Люде, находячій ся въ нуждѣ матеріяльнôй и гнетѣ політичнôмъ, по цѣлôмъ свѣтѣ покидають свôй рôдный край и вандрують въ свѣтъ за очи, щобы лишь могли заробити на кавалокъ хлѣба и забезпечити собѣ або своимъ дѣтямъ красшу будучность. Розумнѣйшій народы, якъ Нѣмцѣ, Ирляндцѣ, Французы, Чехи и другій, еміґрують до Америки не такъ дуже зъ великои бѣды, але радше тому, щобы въ Америцѣ осѣсти стало и тамъ доробити ся лучшои будучности чимъ въ старôмъ краю.

Коли перейдемо ся прим. по Ню Йорку, то бачимо, що кожда майже чужа народность выборола собѣ тутъ певне становиско и вплывъ, такъ въ торговли и промыслѣ, якъ и въ житю політичнôмъ. Одній лишь Мало-Русины жіють прим. въ Ню Йорку одиницями, але жаденъ зъ нихъ немае знатнѣйшого становиска, чи тамъ бізнесу и жаднои мужескои рускои организаціи нема, хиба лише одно сестричне братство св. Ольги на горѣ мѣста, бо на долѣ мѣста неможлива жадна самостôйна руска организація задля загального зôпсутя межи Русинами.

Коли Русинъ прійде до Америки, то все думае о краю, о давныхъ кумахъ и поминкахъ, що заробить, то шле до краю родинѣ, чи то на сплату довгу власного, чи родичѣвъ, чи вкôнци пожичае на „слово" своякамъ, або поручае комусь тамъ куповати для себе грунтъ. Конецъ кôнцемъ звычайно зъ его центôвъ корыстае хто иншій, а вôнъ якъ бувъ, такъ и е бѣднымъ, бо прим. татуньо довгу не сплатили, але еще больше зробили, а готôвка розôйшла ся въ коршмѣ, бо „звыченѣ" грошь округлый, та самъ вôдъ себе розкотить ся скоро. Въ другôмъ случаю „братъ собѣ радъ", и на свою користь газдуе братовыми центами або грунтомъ, а ты оплачуй податки и иншій краевій здирства. Зъ того выходить таке, що частина еміґрантôвъ анѣ ту анѣ въ краю немае нѣчого забезпеченого и на старшій лѣта остае ся якъ на „ледѣ..." Отже часъ вже разъ опамятати ся многимъ тутъ Русинамъ и больше дбати о себе и о свои дѣти тутъ въ Америцѣ.

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA" Publishing Co.

All comunications should be addressed to:

„Svoboda"
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю........ 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To „SVOBODA"
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

(Продовжене зô стороны першои)

Справоздане предсѣдателя надзирательнои комісіи п. Метеля було коротке, але ясне. Вôнъ сказавъ, що не знае нѣчого, бо роблено все безъ его вѣдомости, а его иґноровано.

Членъ надзирательнои комісіи п. Югасъ закôнчивъ оповѣдане о своѣй дѣяльности увагою, щобы „бізнесовыхъ" до урядôвъ не выбирати.

Наконецъ выбрано контрольну комісію, котра мала переглянути книги и переконатись чи все есть въ порядку. Комісія тая, зложена зъ 8 людей, не дала жадного справозданя своеи дѣяльности.

Дня 31. мая пополудни вôдчитано поздоровляючй телеґрамы вôдъ рôжныхъ братствъ, а потôмъ приступлено до нарады надъ высотою посмертного и другихъ запомогъ. Посмертне оставлено давне $600 за мужа и $300 за жену. За око урадили платити $150, за руку або ногу $300, за двѣ руки або ноги $600, за калѣцтва повсталй зъ внутрѣшныхъ хворотъ вôдъ $50 до 200.

Такожь ухвалено, що будуть платити вмѣсто розмету 75 центôвъ мѣсячно.

Рôвножь рѣшили жадати вôдъ нововступаючихъ членôвъ лѣкарскихъ свѣдоцтвъ, выдруковати статуты въ англійскôй, рускôй и словеньскôй мовѣ и вôдъ статутôвъ платити по 10 цнт. за штуку.

Третого дня т. е. 1. юнія рано раджено о газетѣ и фондѣ резервовôмъ. Пôсля довгихъ бесѣдъ, въ котрыхъ кождый старавъ ся доказати, що найлѣпше буде, если газета буде выдаватись на его плейзѣ, ураджено полишити газету въ Ню Йорку, а за грошѣ, находячй ся въ фондѣ резервовôмъ, купити дôмъ. Того самого дня пополудни выбрано комісію, котра мала ставляти кандидатôвъ на урядникôвъ „Соединенія". Выбôръ тои комісіи якъ и выбôръ урядникôвъ взагалѣ, бувъ причиною не малого крику и сварки такъ, що предсѣдатель п. Смитъ не могучи удержати порядку и будучи при тôмъ нездоровымъ, уважавъ за вôдповѣдне уступити свое мѣсце мѣстопредсѣдателеви „Соединенія" п. Гатракови, котрый и провадивъ засѣданя до самого кôнця. Пôсля уложеня листы кандидатôвъ зачалось голосоване, котре тревало тое самого дня до вечера и на другій день до полудня. Результатъ голосованя бувъ такій:

Духовный управитель „Соединенія" о. Т. Дамяновичъ, гол. председатель о. К. Лавришинъ, мѣстопредсѣд. п. Ю. Кокайко зъ Passaic, N.J., секретарь п. А. Б. Бешеней, касіеръ п. П. Джмура зъ Braddock, Pa., контрольоръ п. М. Югасъ зъ Loyalhanna, Pa., предсѣдатель надзирательной комісіи о. А. Дзубай, члены надз. комісіи оо. Гавр. Мартякъ, А. Каминьскій и пп. Ю. Голодякъ, И. Лендель и Мих. Смутокъ. Записникомъ бувъ выбраный п. Мешель зъ Yonkers, N.Y., але пôзнѣйше зрѣкъ ся свого уряду.

Дальше ухвалено, що конвенція мае вôдбутись за рôкъ въ Hazleton, Pa., що предсѣдатель и секретарь мають дати по $5.000 бонду за себе, а касіеръ $25.000. Майже цѣле пополудни послѣдного дня раджено надъ тымъ, чи ухвалити и яку платню для предсѣдателя, секретаря, касіера, записника, предсѣдателя надзирательной комісіи, для тыхъ, що правили конвенційне богослужене и проповѣдь говорили и т. д. и т. д.

Понеже помимо того, що на конвенціи втрачено 4 дни, не порѣшено всѣхъ справъ, ухвалено зробити невдовзѣ засѣдане урядниковъ для сконтрольованя книгъ секретарскихъ и касіерскихъ и такожъ порѣшеня скаргъ и прозьбъ надôсланыхъ на конвенцію рôжными братствами.

Такъ закôнчилась пята зъ ряду головна конвенція „Соединенія". Загаломъ беручи була се мабуть чи не найбурливѣйша конвенція той организаціи, а причины до сего були, по моѣй гадцѣ, ось якй: 1) бракъ програмы, 2) политика деякихъ людей, або такъ зване „кортешоване" и 3) недозрѣлость народна. Що до первого, то була се абсолютна вина секретаря та другихъ головныхъ урядниковъ, але не такъ зновь велика, щобъ не було ей можна въ свôй часъ направити. Недозрѣлость народна шкодила такожь конвенціи много. Не кажемо черезъ тое, щобы на конвенціи „Соединенія" були самй дураки або сомары, противно, було тамъ много людей статочныхъ и розумныхъ, котрй коли стали говорити, то варто ихъ было послухати, якъ примѣромъ зъ Yonkers, Brooklyn и другихъ мѣсцестей, але нѣгде правды дѣти, були межи делеґатами и такй люди, котрй если-бъ були зовсѣмъ не приѣхали, були бы тымъ найлѣпшу прислугу конвенціи зробили. Своимъ нерозумнымъ поступованемъ зробили они тое, що неоденъ спокôйный чоловѣкъ хочь и мавъ яке розумне слово сказати, мовчавъ, бо були-бъ его сейчасъ заглушили, закричали. — Дальшимъ доказомъ такои нерозваги декотрыхъ делеґатôвъ было тое, що кождый хотѣвъ, щобы на его плейсъ була конвенція, або газета, або примѣромъ тое, що деякй хотѣли, щобы редакторъ, що пише дѣ газеты еще и на шифы або трены за людьми ходивъ. Зъ того выходить, що братства повинни дуже уважати на тое, кого посылають на конвенцію.

Найбôльшу однакъ кривду конвенціи а и цѣлому „Соединенію" зробили тй, що для заспокоеня своихъ амбіцій крутились сюда-туда, одныхъ хвалили, другихъ ганьбили, интригували, розярували одныхъ противъ другихъ и т. д. Були навѣть пущенй въ рухъ рôжнй вѣсти про старыхъ урядниковъ (не знаю правдивй чи нѣ) зъ котрыхъ делеґаты не дуже добре научились про нихъ думати.

Наконецъ завважати належить, що се вже друга конвенція, на котрôй дались чути голосы зъ народа: „не выбирати попôвъ за урядниковъ." Намъ здае ся, що голосы такй пôдносять ся не безъ причины. Яка сему причина, годѣ на разъ знати, то однакъ певно, що многй нашй священники заботато будують на своимъ достоинствѣ, та неразъ думають, що ихъ поступкôвъ нѣхто немае права критикувати. Тымчасомъ се неправда. Дальше, священники сами роблять роздѣлъ межи собою а народомъ, якъ було примѣромъ при выборѣ предсѣдателя, коли голосовано на „духовниковъ" и на „цивіля." Такій подѣлъ е недобрый, бо въ „Соединенію" не повинно бути духовникôвъ анѣ цивілѣвъ, але члены, зъ рôвными правами. Не дивно отже, що наколи „духовники" блудять въ однôмъ напрямѣ, „цивілѣ" идуть за далеко въ напрямѣ противнôмъ.

Фактомъ есть, що если справоздане секретарске и касіерске правдиве — „Соединеніе" стоить добре; фактомъ е и то, що на будуче може оно стояти дуже добре, побираючи вôдъ членôвъ по 75 центôвъ мѣсячного, а якъ стояти буде — побачимо.

Мы зô свои стороны желаемо „Соединенію" розвою якъ найбôльшого, але желали-бъ собѣ и того, щобы въ „Соединенію" було троха бôльше духа народно-руского якъ словенщины и ще дечого.

Неделегатъ.

P. S. — Въ клівляндскôй англійскôй газетѣ „The Leader" була помѣщена новинка про конвенцію „Соединенія", мѣжь иншими было тамъ сказано, що о. К. Лавришинъ зôставъ выбраный предсѣдателемъ of the Greek Cath. Church of America. Менѣ здае ся, що такй помылки, затемняючй тôлько поняте Американцѣвъ о насъ, треба-бъ простувати, що однакъ, о скôлько знаю, до сей поры не було зроблене.

АМЕРИКАНЬСКИ НОВИНЫ.

Times are no good!

Вôдъ промысловои крізы въ 1893 р. не було еще такого зросту промыслу, якъ теперь. Въ кождôй галузи промыслу завважуемо надзвычайный розвôй, котрый почавъ ся тымъ, що свого часу заходнй фармеры взяли добрй грошѣ за збôже. За фермерами пôйшли купцѣ и фабриканты. Цѣны товарôвъ пôдвысшили ся, бо показало ся зô всѣхъ сторôнъ велике запотребоване. Купцѣ почали наповняти свои маґазины, а фабриканты пустили въ рухъ свои фабрики. Рôвночасно зъ бôльшимъ запотребованемъ товарôвъ пôйшло и запотребоване въ силѣ робочôй и платня робоча побôльшила ся, хотяй и не всюды. Декуды робôтникамъ прійшло ся еи самымъ выборювати, декуды фабриканты зъ своеи волѣ попôдносили. Тôлько можна зъ певностію сказати, що платня робоча нѣгде не пôднесла ся въ рôвнôй мѣрѣ зъ доходомъ самыхъ фабрикантôвъ, то значить, що платня робоча пôдносила ся, хочь и не завсѣгды, вже тогды, коли фабриканты обезпечили собѣ бôльшій зыскъ и могли вже де-що кинути бôльше и робôтникамъ. Але суть такй шапы, де платня значно зменшила ся, особливо тамъ, де або уніи робôтничй зовсѣмъ не дѣлали, або де дѣлали зовсѣмъ слабо.

ЗРÔСТЪ ТРОСТÔВЪ.

Теперѣшнй добрй часы хвалять собѣ особливо фабриканты. И не дивно бо пôдъ вплывомъ протекційнои системы и при зростѣ машиновои продукціи удаесь имъ за помочею тростôвъ тягнути бôльшй зыски, якъ передъ тымъ. Крôмъ того фабриканты дивлять ся въ будучнôсть. Въ недавнôмъ часѣ завойовано Кубу, а теперь прилучуе ся Филипины, отже треба имъ „стояти на колесницяхъ." Они мусять за тымъ глядѣти, щобы и на тыхъ новыхъ земляхъ обеспечити свои великй зыски не допустивши тамъ чужихъ капиталôвъ, а навѣть, якъ капиталісты, мусять старати ся здобувати собѣ новй торги въ старôй Европѣ. Зъ тыхъ причинъ они закладають тросты, котрй имъ зменшають кошты продукціи, особливо черезъ зменшене коштôвъ транспорту и зменшене персоналу, передовсѣмъ агентôвъ. Такожь зыскують на впровадженю новыхъ машинъ, котрй мають для фабрикантôвъ черезъ те велике значѣне, що оцаджують много людскои працѣ.

ДѢЯЛЬНÔСТЬ ТРОСТÔВЪ.

Бесперечно тросты означають поступъ въ продукціи. Они суть потрохи реакціею проти теперѣшныхъ анархистичныхъ стосункôвъ въ продукціи. Черезъ концентрацію капиталôвъ тросты дають можнôсть перегляду и спиняють черезъ одноцѣльне ведене певнои галузи промыслу частй крізы. Тымъ способомъ они управильнюють продукцію и роблять еи бôльше постôйною. Зъ другои стороны они убивають меншихъ продуцентôвъ, а купцѣвъ роблять чистыми агентами своихъ великихъ маґазинôвъ. Прихильники тростôвъ говорять звычайно зъ певнымъ задоволенемъ, що тросты причинюють ся до зменшеня цѣны товарôвъ, а до побôльшеня платнѣ робочои. Тымчасомъ зъ выимкомъ двохъ тростôвъ (Standard Oil Company и Sugar Trust) всѣ иншй (а есть ихъ пôсля Byrona W. Holt до 500 крôмъ agreements и pools) цѣну товарôвъ побôльшили, деколи и значно. Що до платнѣ робочои то зôстае правдою такожь що до тростôвъ, що мы высше сказали.

ПОЛІТИЧНЕ ЗНАЧѢНЕ ТРОСТÔВЪ.

Въ остатнôмъ часѣ демократы почали воювати проти тростôвъ. Майже въ каждôмъ числѣ бôльшихъ демократичныхъ газетъ можна подыбати ѣдкй замѣтки проти тростôвъ. Та о скôлько мы добре розумѣемо демократôвъ, они уживають своеи аґітаціи противъ тростôвъ якъ выборове средство, маючи на оцѣ будучй выборы президента. Зъ другои стороны мы видимо, що они на выборы беруть грошѣ вôдъ тыхъ-же самыхъ тростôвъ, якъ се донесла газета „Boston Advertiser", та що у стейтахъ, де они захопили власть въ свои руки, они спомагають радше тросты, якъ робучій нарôдъ. Яркимъ примѣромъ до сего може послужити се, що демократичный ґовернеръ зъ Айдаго помагавъ тростови Standard Oil Company розбивати організацію майнерôвъ зъ Couer d'Alene. Другій такій примѣръ маемо въ Арканзасъ, третій въ Арканзасъ, четвертый въ Айдаго въ Варднеръ, де офіцеръ поваживъ ся сказати такй слова: „Я васъ змушу ити до роботы вôстрями баґнетôвъ."

Політичный вплывъ тростôвъ на републиканьску партію есть еще бôльшій, о чôмъ кождый знае, хто хочь разъ чувъ о тôмъ, звôдки то и зъ якихъ людей рекрутуе ся републиканьска партія.

РОБОТНИЧІЙ ПАРЛЯМЕНТЪ.

Черезъ кôлька послѣдныхъ лѣтъ були популісты въ Канзахъ при власти. Тамтого року при выборахъ ихъ побито, а они хотячи зъ часомъ знову дôстатись до ряду, нѣмъ друга партія почала рядити, ухвали-

---

Хто може, нехай тутъ старае ся о право „америк. горожаньства" и о паперы американьскй, нехай тутъ старае ся мати свôй власный гавзъ або фарму чи то въ стейтахъ чи въ Канадѣ, нехай ощадно и тверезо провадить житє, а не тôлько для себе, але и для своихъ дѣтей здобуде красшу будучнôсть. До краю нехай вертае той, котрый може мати найменше 15 моргôвъ доброго грунту, инакше буде все бѣднымъ и его дѣти; дуже нерозумно робять тй, котрй по 3, навѣть и по 4—5 разы приходять и вôдходять зъ Америки гей бы на „excursion" и лишь на компаніи працюють (знаю прим. одного нашого брата, що самъ куповавъ для себе 11 шифкартъ.)

Кождый Русинъ--Американецъ и кожда Русинка повиннй належати до якогось братства и заасекуровати ся въ „Союзѣ", повиннй дбати о тутешнй рускй школы, читальнѣ, хоры (спѣвъ) и о рôдну свою руску церковь, о заложене руского еміґраційного дому, повиннй ся всѣ учити письма и своеи рôднои исторіи, а тогды и для Русинôвъ--американьскихъ усмѣхне ся лучша доля и гараздъ завитае, — то-жь пôдпираймо себе взаимно въ нашôй праци народнôй, зô старымъ краемъ стôймо въ певнôй моральнôй тай въ матеріяльнôй звязи, а чей „день волѣ настане" и Русь-Мати Украина стане независимою тай мы зъ нею...

ДОЖИДАНЄ.

I.

Нема краю безъ народа,
Потока безъ воды,
Тай нема то въ свѣтѣ нема
Вôдъ бомôвскои*) вроды.
Все веселй выспѣвують,
Жують „чю" у ротѣ,
Не журять ся за поживу
Анѣ о роботѣ.
Смѣлй всюда, быстроокй
Мовъ тая гадина,
На все важнй, рôвнодушнй
Мовь дика звѣрина.
Та ко-бъ такй — най-бъ родились,
Святыми-бъ можь звати,
А то зловлять — прощайсь зъ свѣтомъ,
Дармо и благати...
А завзятй та запеклй
Наче-бъ зъ самои стали,
Чи на зиму, чи на лѣто,
Мовь тіи москалѣ.

II.

Разъ по пейдѣ, въ двохъ выбрались
Газда зъ „бурдинґеромъ"
Черезъ лѣсокъ до мѣсточка
За якимсь „ордеромъ."
Сонце було ще высоко
Якъ выйшли изъ дому
Веселенькй, навѣть лихо
Не снилось жадному.
Жѣнка въ хатѣ порала ся,
А дѣти, якъ дѣти:
— Менѣ „кенды", менѣ „коня",
— Я хцу зъ татомъ пôйти!
Ледви, ледви дались дѣти
Намовити въ хату,
Та все еще лебедѣли:
— Тату, тату, тату!...
Звôдтамъ въ мѣсто щось двѣ милѣ,
Бувало казали,
Закимъ дôйшли вже и зорѣ
Свѣтити почали.
Накупивши що потреба
Вкôнци покрѣпились,
Якъ то кажуть „для смѣлости"
И домôвъ пустились.

III.

Чудна нôчка, мѣсяць свѣтивъ
Зъ горы на долину,
А тепленькій звôльна хвѣявъ
Червону калину.
Вже девята перебила
Дѣти все чекали.
— Коли тато, мамо, прійдуть? —
Черезъ сонъ пытали.
Мѣсяць свѣтивъ прехорошо,
Зôроньки блимали,
Жѣнка ждучи выглядала,
А дѣти вже спали.
Та и не такъ то заснути
Кого давить лихо,
Хто не знае, той не вгада
Що внѣ дѣесь тихо.
Уже гень, гень у пôвночи
Жѣнка выглядае,
Чудуе ся и пытаесь:
— Чому ихъ немае?
Може впились, где ночують,
А може... хлипала
И слезами вмываючись,
Спать пошкандибала.
Кождый шелестъ, найменшій стукъ
Еѣ непокоить,
Зрывае ся, бѣжить въ вôкно,
По годинѣ стоить.
А тутъ серце, мовь молотомъ
Въ грудехъ ударяе,
Мовь-бъ щось страшне вѣщувало
А сказать не знае.
Довго еще мучила ся
Ажь надъ ранкомъ вснула,
Ажь тутъ наразъ стукъ у дверяхъ
Черезъ сонъ почула.
Бѣжить къ вôкну — самъ „бурдинґеръ"
Тай не вôдчинила...
И нежива коло дверей
Трупомъ повалилась.
Мовь бы знала нещасная,
Що се ма значити,
Не хотѣла неживого
Очима бачити.

IV.

Коли лѣсомъ вертали ся
Вже у пôзну пору,
Зловили го „бомы" въ руки,
Не було опору.
Дармо благавъ нещасливый,
Щобъ помилували,
Не помогло! Таки вбили,
А грошѣ забрали.
Ще того дня, мовь на диво,
Людей ся зôбрало,
Въ однôй хатѣ двое трупôвъ
Наразъ спочивало.
А що-жь дѣти? — спытаєте —
Кругомъ сиротами!
Дармо батька ожидали
Що верне зъ „кендами..."

С. Сосенко.

*) Бомы — америк. волоцюги.

ли два важнй законы для робôтниковъ, котрй зъ кождого погляду суть дуже поступовй. Сй два законы суть такй:

1) Кожда робôтнича организація, коли складае ся найменше изъ 7 хлопôвъ, мае право выбирати одного делеґата до стейтовои рады для працѣ и промыслу, на кождыхъ 50 членôвъ. Делеґаты выбираютъ президента, віце-президента, секретаря и пôдсекретаря. Секретарѣ зъ президентомъ и віце-президентомъ творять бюро для працѣ и промыслу. Оденъ зъ помежи нихъ есть комісаремъ працѣ, а оденъ фабричнымъ инспекторомъ. Першій мае пенсіи $1500, а другій $1200.

2) Въ той самъ способъ есть зъорганізоване товариство рядове майнерôвъ, тôлько, що до сего товариства можуть належати тôлько майнеры.

Значѣне сихъ двохъ законôвъ полягае въ тôмъ, що 1) сотворено зовсѣмъ клясове заступництво робôтниковъ, 2) що тôлько зъорганізованй робôтники можуть бути заступленй въ тôй рядовôй организаціи, 3) що робôтники можуть именувати урядниковъ и ихъ скидати. Подôбнй поступовй законы можемо надыбати хиба въ Швайцаріи и Австраліи.

Сверщо въ.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Русь австрійска.

Галичина. Вже ввôйшло въ приповѣдку, що про Галичину нема що говорити, якъ нема выборôвъ. Тымъ часомъ то неправда. Ось примѣромъ минувшого року цѣлый свѣтъ говоривъ о рѣзни жидôвъ, яку собѣ выправили польскй хлопы-Мазуры на жидахъ, замѣсть на панахъ, бо властиво тй завинили. А сего року знову цѣлый свѣтъ говорить о великопаньскихъ галицкихъ злодѣяхъ, якихъ зродила шляхотна кровь польскои шляхты, тои кліки, котра выключно тримае всю власть, гнете безъ рôжницѣ народности низшй верствы та за всяку цѣну хоче затримати ся при давнôй власти, якъ за небôжки Польщи.

Польска шляхта выдала много славныхъ людей, вченыхъ, писателѣвъ, поетôвъ, патріотôвъ, малярôвъ, артистôвъ, историчныхъ авантурниковъ, картярôвъ и т. д. Бракувало ще тôлько злодѣѣвъ до заокругленя польско-шляхотскои культуры, та вкôнци и тыхъ дôждала ся. Ось недавно обôкрали товариство обезпечень такъ звану „Фльоріянку" въ Краковѣ, а ѣѣ злодѣеви Кешковскому позволили нѣбы утечи. Сего року выйшли на верхъ злодѣйства въ касѣ ощадности, що выносять міліоны, за котрй безъ встыду ухвалили собѣ въ краевôмъ соймѣ поруку ажь на 35 міліонôвъ. За тыми злодѣйствами довѣдавъ ся свѣтъ о иншихъ крадежахъ и марнованю чужого грошa по рôжныхъ касахъ въ краю такъ приватныхъ якъ публичныхъ, такъ краевыхъ якъ и повѣтовыхъ або громадскихъ.

Коли ще хлопъ робивъ на пана, то было добре; панъ собѣ пивъ, гулявъ, политикувавъ и тративъ грôшь по-за границями на карты, конѣ и краснй дѣвчата; коли-жь знесено панщину, коли паны потратили міліоны, якй казали собѣ заплатити за панщину и пропінацію, обдерши хлопôвъ до остатнои сорочки, такъ що той зъ бѣды мусѣвъ втѣкати ажь за море, а новомодный пейсатый шляхтичь „моішковои вѣры" влѣзъ за каркъ, тогды не було иншои рады, якъ тôлько взяти ся до чужого гроша, щобы можна було вести дальше жите на стару моду въ теперѣшныхъ вôдносинахъ. Зважившн се, що польска шляхта була представителькою польскои культуры не лише въ дома, але и за границею, а въ части такою есть и теперь; що гордилась нею и неустанно накидала ѣѣ Русинамъ и не перестае накидати днесь, коли вже заокруглила свою культуру великопаньскими злодѣями, то рѣчь певна, що пановане тои кліки вже кôнчить с. .

Пановане тои шляхты дальше не можливе. Народъ темный и зъубожѣлый, а до того вѣчно гнетеный и пониживаный, втѣкае за море; мѣщаньство такъ само въ нуждѣ и темне, податки великй, въ краю непорядокъ якъ за króla Stanisława; а тй, въ котрыхъ у рукахъ власть и кажуть ще повинувати ся ѣй, представляють страшну гниль, безчесно крадуть чужій грôшь або злодѣѣвъ укрываютъ. То жь слухати злодѣѣвъ и ихъ опѣкунôвъ есть тяжкимъ грѣхомъ! Прочь зъ ними!

Русины — Богу дякувати —'якось живуть и рачимъ крокомъ посуваютъ ся впередъ мимо перешкодъ зô стороны рôжныхъ ворогôвъ. Однакъ найбôльшою перешкодою есть оспалôсть интелигенціи (бо въ повѣтахъ ледва одиницѣ працюють), недовѣрчивôсть до власныхъ силъ, мало цивільнои вôдваги та занадто партійности. Ось примѣромъ зъ тою завмераючою, нечисленною партією москвофільскою нема що панькати ся, бо се въ правдивôмъ слова значѣню з р а д н и к и власного народу. Прихвостнѣ польскои політики не маютъ жадного вплыву на народъ, а тй, що имъ забагае ся клерикальнои партіи, най вже разъ таку закладаютъ на ясныхъ умовахъ, а най не накидаютъ ся на одиницѣ або цѣлй 'партіи людей за те, що въ нихъ иншй переконаня, або що инакше забираютъ ся до народнои роботы, якъ имъ сподобало ся.

Партія радикальна теперь роздѣлила ся; молодшй зъ посломъ до думы державнои д-ромъ Яросевичомъ прилучили ся до партіи соціяльно-демократичнои, а осталй провадять дальше не зависиму партію радикальну.

Взагалѣ партіи въ житю якого будь народу суть ознакою житя того народу, однако стôлько суть добрй и пожиточнй о скôлько працюють для свого народу, кожда по своему. Зъуживане силъ на борбу выключно партійну, ослабляе партію, а роботѣ народнôй наносить шкоду. Се повиннй памятати всѣ!

Буковина.

Русины на Буковинѣ, хоть творять численну бôльшôсть населеня того маленького краю, суть також покривдженй черезъ Румунôвъ, якъ Русины галицкй черезъ польску шляхту. Отже такъ само мусять выборювати собѣ найменшу дурницю. Ось въ р. 1897—8 було шкôлъ народныхъ въ Буковинѣ 349 зъ 829 клясами и зъ 72.848 учениками, зъ того числа на рускй школы припадае: 147 зъ 276 клясами и 39.400 учениками, отже покривдженe ясне. Середнои школы (ґімназіи) не маютъ жаднои, не рахуючи новозаснованои мѣшанои, руско-нѣмецкои, на университетѣ въ Чернôвцяхъ маютъ одну катедру рускои словесности, а сего року отримали ще двѣ: пастирского богословія и церковнои мовы, отже разомъ маютъ три. Доси Русины маютъ 10 университетскихъ катедръ: 7 у Львовѣ и 3 въ Чернôвцяхъ; зъ того припадае на выдѣлъ богословскій 4 (2 у Львовѣ и 2 въ Чернôвцяхъ), на правничій 3 (у Львовѣ), на фільозофічный 3 (2 у Львовѣ и одна въ Чернôвцяхъ). Всѣхъ Русинôвъ, що вчатъ по университетахъ въ Австріи есть до трійцять.

Угорщина.

Руска интелігенція на Угорщинѣ благоденствуе; вôдцурала ся простого народу и забагае ся ѣй бавитись въ мадярскихъ панкôвъ. Правда, вже и тамъ суть одиницѣ, що прозрѣваютъ, але то на разѣ безъ значѣня. Выдаютъ ся навѣтъ двѣ рускй газеты, але доси они зôстаютъ ще мадярскими. Хочь Русины угорскй живуть въ дуже некористныхъ вôдносинахъ, то ще не можемо сказати, що они вмерли, хотяй урядъ мадярскій бажавъ бы собѣ того. Доказъ на се подаемо зъ датъ, оголошеныхъ урядомъ, на пôдставѣ конскрипцій зъ р. 1880 и 1890. Всѣхъ Русинôвъ числено:

Комітатъ.	р. 1880.	р. 1890.
Абауй-Торна	543	
Бачь-Бодроґъ	7.294	9.112
Береґъ	74.021	94 650
Біґаръ	466	
Боршодъ	455	350
Землинъ	30.164	34.610
Марамрошь	106.221	147.474
Саболчь	1.699	
Сатмаръ	969	1.332
Спишь	16.158	17.930
Уґоча	29.976	33.348
Унґъ	41.871	53.302
Шарошь	30.939	38.175
Разомъ:	342 381	430.282

Выходить, що за 10 лѣтъ приросло рускои людности 87.902 душь, не вчисляючи тыхъ тысячѣвъ, що вывандрували за море. Якъ зъ однои стороны населене комітатôвъ переважно рускихъ росте численно, такъ комітатôвъ зъ малымъ числомъ Русинôвъ упадае або цѣлкомъ згинуло (якъ въ Абауй, Біґаръ и Саболчь). Розумѣе ся, що се счислене не докладне, бо мадярскій рядъ подае фальшивй даты иншихъ народностей, хотячи въ той способъ збôльшити корѣнныхъ мадярôвъ, а сконтрольовати годѣ, бо едино рускй даты — консисторскй замѣтки суть не докладнй.

Русь російска -- Украина.

„Кіевская Старина", наукова мѣсячна газета подае, що на Сибири въ Томску, Украинцѣ разомъ зъ Россіянами вôдсвяткували свято „роковинъ" Тараса Шевченка. Вечерокъ выпавъ удачно. Се, оскôлько знаемо, перше свято въ память нашого ґенія-батька на далекихъ и холодныхъ окраинахъ россійскои державы.

Дня 26. мая (7. червня н. ст.) вôдсвяткувала цѣлѣсенька урядова и неурядова Россія столѣтнй роковины уродженя найбôльшого россійского поета Александра А. Пушкина. Ал. Пушкинъ внѣсъ славу россійского имени на поле письменства въ Европу, за житя бувъ гоненый и переслѣдованый за идеалы людскости, свободы и справедливости, вкôнци вôдданый пôдъ надзôръ властей и самого царя улягъ темнôй силѣ и закôнчивъ жите въ поединку (27. сѣчня 1837).

Вразъ зъ Россією святкуе ту память цѣла Славянщина. И мы Русины-Украинцѣ клонимо голову передъ ґеніемъ россійскои літературы и борцемъ за свободу одиницѣ та справедливость суспôльну, однакъ завважаемо, що тои ожидаанои свободы и справедливости рядъ россійскій и его помазаный представитель темнои власти не хочуть знати, бо днесь:

„Здѣсь барство дикое безъ чувства, безъ закона
Присвоило собѣ насильственной лозой
И трудъ и собственность и время земледѣлца.

якъ сказавъ А. Пушкинъ ще р. 1820 въ своѣй думѣ: „Дума о деревнѣ". И мы святкуемо память того великого духа, але рôвночасно протестуемо проти гнету и давленя иншихъ народôвъ и нашого рôдного на широкôй Украинѣ и пôдносимо голосъ проти абсолютизму и царского самодержавія, якъ се робивъ ґеній А. Пушкинъ, котрого память святкуе днесь вся державна Россія — пріймаючи нѣбы також его поступовство и свободолюбность передъ очами свѣта.

НОВИНКИ.

Еґзаменъ и пікнікъ рускихъ школярôвъ въ Шамокінъ, Па.

Дня 19. с. м. вôдбувъ ся въ шамокіньскôй школѣ испытъ рускихъ школярôвъ, на котрôмъ явилось чимало родичей дѣтей, щобъ прислухатись, чого то они вывчились. Родичѣ не пожалували свого труду, бо пересвѣдчили ся, що ихъ дѣти пôдъ проводомъ такого фахового учителя якъ п. М. Бачиньскій, вывязались прекрасно зъ вôдповѣдей на запытаня, якй имъ завдавано зъ руского читаня, писаня, численя и релігіи. Въ нагороду за ихъ пильнôсть о. Ив. Констанкевичь устроивъ для нихъ пікнікъ дня 22. за мѣстомъ, въ гаю. Не знати, чи знайшовсь хто зъ присутныхъ тамъ гостей, котрого бъ не обгорнула радôсть на видъ тыхъ маленькихъ дѣточокъ, коли они выспѣвували дрôбными голосочками рускй пѣснѣ та коли майже кожде зъ дѣтей вôддекламувало якійсь стишокъ зъ Руданьского. За те дôсталось дѣтямъ чимало мороженого, цукоркôвъ и иншого рода ласощѣвъ. Подôбный пікнікъ лишить ся на довго въ памяти и старшихъ и дѣтей, а тыхъ послѣдныхъ заохотить до пильнѣйшои науки. Певно, що гостѣ тай дѣти не забудуть нѣ Т. Талпаша, нѣ о. Констанкевича, нѣ Дудры и иншихъ, котрй въ той день такъ сердечно всѣхъ обслугували.

Лучнôсть галицко и угро-рускихъ пытомцѣвъ.

Довѣдуемось зô Львова, що кôлькохъ угро рускихъ пытомцѣвъ зъ унгварского духовного семинара вôдвѣдало львôвску духовну семинарію, щобъ познакомитись зô своими товаришами та навязати дружнй зносины зъ своими братами, сынами однои матери-Руси. Въ той спосôбъ молодѣжь угро-руска зможе познакомитись зъ народно-рускимъ рухомъ въ Галичинѣ та стане и мѣжь угорскими Русинами працювати въ тôмъ напрямѣ, розбуджуючи ихъ зъ довгого сну. Въ молодѣжи сила, бо старшй вже пересякли мадярщиною и ину выдае ся, що оно такъ и повинно бути.

Манна въ пустыни

Манною, перевѣсно Мангу (хлѣбъ зъ неба) называли жиды зернистй овочѣ (зерна), котрй они знаходили въ пустыни на земли, якъ вертали зъ египецкои неволѣ черезъ море червоне. Но треба знати, що и теперь можь часомъ знайти въ пустыняхъ и степахъ велике множество „манны" по великихъ декотрыхъ зливахъ (дощахъ). Мешканцѣ пустынь збираютъ ту манну, мелють и печуть хлѣбъ. Но тй зерна не падаютъ зъ дощемъ, але такой ростуть на земли а именно на каменяхъ часто ростуть рослинні поросты, котрй зъ часомъ вôдлѣтаютъ вôдъ каменя, а на долѣшнôй части тыхъ рослинъ творять ся зерна, котрй якъ дозрѣють, вôдлѣтаютъ и вѣтеръ разомъ зъ дощемъ заносить ихъ неразъ разомъ купками, пôдъ назвою „манна." Тота манна мусить бути дуже смачна, коли жиды еще до нынѣ лыкаютъ слинку за нею, а найпаче тй, котрымъ ся на свѣтѣ не хоче тяжко працювати. Бѣдный Русинъ не мавъ щастя и нюхати „манны" — но за то, хоть гôрко працюе на кавалокъ хлѣба, але солодко зъѣсть, а дармоѣдамъ неразъ и свѣтъ немилый...

Проворный злодѣй.

На тыхъ дняхъ ишовъ собѣ спокôйно оденъ катол. попъ І. Бірне 28 улицею въ Ню Йорку. Въ тôмъ приступае до него одна дѣвчина и скаржить ся, що она заблудила и не знае де находить ся; попъ зачавъ ѣй выясняти, ажь въ тôмъ приступае якійсь панокъ и пытае ся котра година. Попъ вытягнувъ зъ кишенѣ золотый зиґарокъ и не вспѣвъ добре подивити ся, бо злодѣй вырвавъ ему зъ рукъ и зачавъ утѣкати, але и попъ не спавъ, бо пустивъ ся въ погонь разомъ зъ однымъ полісменомъ, котрый стрѣливъ за „пташкомъ" и пташокъ самъ ставъ, але зиґарка вже не мавъ при собѣ, видно, що по дорозѣ передавъ згаданôй дѣвчинѣ своѣй спôльницѣ. Обое „пташенята" сидять теперь въ „холоднôй" и покутуютъ за свои довгй руки.

Справы церковнй.

Зъ Угорщины приѣжджае знову трехъ рускихъ священникôвъ до Америки, мѣжь тыми о. Стецовичь, що бувъ минувшого року священникомъ въ Йонкерсъ, Н. Й.

Навернувъ ся.

Священникъ россійско-православнои місіи зъ Bridgeport. Conn. Балоґъ (молодшій), що бувъ передше уніяцкимъ священникомъ, покинувъ православіе, а перейшовъ опять до уніи. Теперь обнявъ посаду въ Trauger, Pa

Посвячене рускои церкви въ Plymouth, Pa.

Дня 30. мая с. р. вôдбулось торжественне посвячене рускои церкви въ Плимонтъ, Па. при великôмъ здвизѣ народа. Чину посвяченя доверши о Ив. Арданъ зъ Олифантъ, Па. въ асистенціи оо. Ив. Заклиньского и Ив. Богдана. Вôдповѣдни до празника промовы выголосили по руски всѣ три священники. Въ походѣ по мѣстѣ взяли участь слѣдуючй братства: Бр. св. Володимира, зъ Alden, Pa.; Бр. О. Николая, зъ Edwardsville, Pa.; Бр. О. Николая, зъ Morgentown, Pa.; Бр. О. Николая и Пр. Дѣвы Маріи зъ Плимонтъ, Па. По полудни, пôсля посвяченя церкви, вôдбувъ ся баль на доходъ тои-жь церкви, а що руска громада въ Плимонтъ, Па. не мала священника, то-жь лишивъ ся тамъ нимъ Ив. Заклиньскій.

Скринка почтова.

Редакція „Свободы" узнала за потрѣбне запровадити у себе свѣжу рубрику т. зв. „скринку почтову" для выгоды и пожитку читателѣвъ, подôбно другимъ свѣтовымъ часописямъ. Хто зъ Т. П. читателѣвъ хоче засягнути якои небудь порады чи то правнои, лѣкарскои, чи ин. хто хоче довѣдати ся, якою дорогою ему найтанше ѣхати будь въ Америку, будь до краю, будь до Канады, будь до Бразиліи, тай взагалѣ, если хто хоче що небудь довѣдати ся, най пише до нашои редакціи, а з а д а р м о дôстане и знайде вôдповѣдь надрукованy въ „скринцѣ почтовôй" нашои часописи.

Вôдповѣдати ся буде пôдъ дѣйсною адресою, або на желане пôдъ змѣненою, або лишь на першй початковй буквы имени и назвиска, та мѣсця замешканя. Початокъ вже днесь робимо.

„СКРИНКА ПОЧТОВА."

О. М. Львôвъ. — На запытане, чи бы вашъ своякъ И. К. могъ удати ся до Спол. Державъ и ту знайти роботу, вôдповѣдаемо слѣдуюче: знайти може, бо самотный и молодый, але того нѣхто вамъ не може запевнити. Часомъ и кôлька мѣсяцѣвъ треба шукати за роботою, а часомъ и вôдъ разу знайде ся. Зъ вашого села нема еще тутъ въ Спол. Державахъ жадныхъ людей, длятого и вашъ своякъ знайшовъ бы ся тутъ межи людьми для него чужими, однакъ початокъ може вôнъ зробити и приобути до Ню Йорку, а будемо ся старати бути ему въ усѣмъ помôчными.

Петро В. въ J... — Ваше положене увзгляднимо и пришлѣть, а даромъ помѣстимо разъ ваше оголошене.

Сталый предплатникъ: — „Двайцятый вѣкъ (столѣтє) зачне ся въ ночи зъ 31. децембра 1900 р. на 1. януара 1901 р.

И. Р. въ Lansford, Pa. — Тѣшить насъ дуже, що межи вами молодцями оказуе ся такъ велика охота до читаня и до науки; наша часопись буде ся вамъ посылати точно, а букварѣ руски можете дôстати въ читальни олифантскôй. Пишѣть на адресу: Rev. John Ardan, P. O. Box 418, Olyphant, Pa.

Завзятый Русинъ въ Ш... — Вашои дописи не можемо помѣстити, понеже въ тôй справѣ грае ролю особиста ураза и приватный интересъ, а не загальный, тай впрочѣмъ наша редакція немае мѣсця на помѣщоване мѣсцевыхъ сплетнѣвъ.

Н. П. въ Д.— О листы зъ портретомъ Т. Шевченка наша редакція незадовго постарае ся и кождый буде могъ дôстати въ редакціи по умѣркованôй цѣнѣ.

Де-що цѣкавого.

— Зъ Хинъ вывозять за границю рôчно 11 міліонôвъ вахлярôвъ.

— До теперь Американцѣ выдали на вôйну 150 міліонôвъ долярôвъ.

— Англійскій парляментъ мае 1200 комнатъ.

— Першій почтовый офісъ отворено нъ Парижу въ р. 1672, въ Англіи 1581, а въ Америцѣ въ 1710 роцѣ.

— Якійсь терпеливый чоловѣкъ обчисливъ, що чоловѣкъ моргае повѣками 4 міліоны разôвъ въ прôтягу одного року.

— Въ Нѣмеччинѣ оденъ годинникаръ спорядивъ зиґарокъ, за котрый ручить, що буде 9.000 лѣтъ добре ити.

— Французкій лѣкарѣ твердять, що яблочникъ (вино зъ яблокъ) хоронить вôдъ тифусу.

— Публичній (на улицяхъ) печи находять ся въ Японіи, за дуже маленьку заплату може ґаздыня собѣ тамъ зварити страву и мало що ей коштуе.

— Въ морю балтицкôмъ майже кождого дня затопле ся оденъ корабель.

— Чимъ зимнѣйшій е де край, тымъ бôльше важить тамъ людскій мозоґъ.

— Славна на весь свѣтъ Испанія не позволяе жидамъ будовати и утримовати божницѣ, крôмъ того евреѣ не могуть въ Испаніи стати горожанами (сітизенами) и всегда уважають ихъ тамъ яко чужинцѣвъ.

Где есть?

Я, Марія Шипска, пошукую своеи доньки Клявдіи Шипскои, котра тому три роки вôдъѣхала до Ню Йорку и доси не дала о собѣ жадноп вѣсти. Хто бы знавъ, де она перебувае, най напише до мене на адресъ:

MARIA SHIPSKA
132 W. Webster str.
CHICAGO, ILL.

ГДЕ ЄСТЬ?

Я, Пазя Стащакъ, зъ Пстружного, повѣта горлицкого, въ Галичинѣ, пошукую свого мужа Гриця Стащака, котрый тому три роки выѣхавъ до Америки, а я не знаю, де вôнъ теперь находить ся. Я приѣхала до Ансоніи, Конн., то-жъ, если-бъ хто про него дôзнавъ ся, най напише менѣ на адресу:

PAJZA STASZCZAK
4 Wallaces Row
Ansonia, Conn.

Купуйте книжки!

ЕВГЕНІЯ ПРАВДИНА:
1) Новорожденный мессіянизмъ страны доллара и старый свѣтъ (соціял. очеркъ). 2) Правосудіе въ странѣ свободы. 3) Дѣти народа страны свободы. Цѣна кождои книжки 10 цнт., зъ пересылкою 12 цнт.

Можна замовляти романъ Л. Н. Толстого „Вôдродженє" (Воскресеніе), выдаване въ Англіи, безъ цензуры и безъ пропускôвъ. Романъ выходить разъ въ мѣсяць выпусками. Всѣхъ выпускôвъ буде 15, кождый по 12 цнт. зъ пересылкою. Якъ хто заплатить $1.30 дôстане книжку зъ пересылкою, бо по выпечатаню романа цѣна пôднесе ся. Доси вышло два выпуски.

Адресуйте:
A. Wasserman,
29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.

THOS. LOWTHER
Restaurant and Bar.
628 Carson str.
S. S. Pittsburg, Pa.
Зайдѣть до него. Тамъ свѣже пиво, смачна перекуска. Хто хоче, дôстане обѣдъ дуже дешево.
Ану спробуйте!

Hotel
HETMAN CHMIELNICKI
Alex Halaburda,
Mt. Carmel, Pa.

Коло лігайского дипа есть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякй напои, якъ віска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добрй и здоровй. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисте лôжко и чемну услугу.

Ану Русины! Чижъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутахъ стояти?

НОВЫЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬНИКЪ
Стефанъ Кузьмякъ,
на розѣ коло церкви
въ ОЛИФАНТЪ, ПА.
Запрашае до себе Русинôвъ-краянôвъ на свѣже пиво, добру віску и смачнй цигара.
Хочешъ випити доброго трунку, загради собѣ въ пултейбель и весело забавити ся — иди до Стефана. А що найважнѣйше, у него шклянки якъ пôвъ свѣта.
Гура хлопцѣ до свого!

Dr. F. J. Meek
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякй хоробы совѣстно и въ короткôмъ часѣ. Особливо незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

STANISŁAW SZARŻYŃSKI
805 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.
Аптикарь зô старого краю Мае лѣкарства на всѣ хоробы, навѣть на гостець и мадру. Оденъ бльокъ вôдъ рускои церкви.
Попирайте свого!

ВЕЛИКІЙ И НАЙТАНШІЙ СТОРЪ ЗЪ ЧЕРЕВИКАМИ НА ЦѢЛЕ МѢСТО.

W. J. Gable,
Oak Str. — Mt. Carmel, Pa.
Другй дверѣ вôдъ почты.
ИДѢТЬ ДО НЕГО.

ГУРТОВНА ПРОДАЖЬ
(Wholesale)
напоѣвъ всѣлякого рода
—поручае—
KLEMENS LUKASIEWICZ
E. Fifth str.
Mt. Carmel, Pa.

Lehigh Valley R.R.
In Effect May 21, 1899.

Пасажерски трены въ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:18 и 9:40 до полудня; а 12:18 и 4:40 по полудни.

До Philadelphi-и и New York-у о год. 7:18 до полудня и 12:18, 4:40 по полуд.

До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стацій въ околицяхъ вуглевыхъ о год. 7:18, 9:40 до полуд. и 12:18, 4:40 по полудни.

До Shamokin о год. 7:30, 11:22 до полуд; а 2:20, 6:42 и 9:56 по полудни.

Експресови трены до Philadelphi-и и New York-у о год. 7:18 до полудня; 12:18 и 4:40 по полудни.

Трены до Mt. Carmel.

Зъ New York-у о год. 8:08 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни.

Зъ Philadelphi-и о г. 4:10, 9:00 до полуд. и 4:30 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:32 по полуд.

Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд., 12:35, 5:05 и 8:15 по полуд.

Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 3:00 и 6:00 по полуд. Въ недѣлю о год. 3:00 по полуд.

Недѣльни трены до: Philadelphi-и, New York-у и до всѣхъ стацій межи тыми мѣстами о год. 9:12 до полудня.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всѣхъ стацій въ околицяхъ вуглевыхъ о год. 9:12 до полуд. и 5:55 по полудни.

Недѣльный тренъ до Shamokin о год. 10:20 до полуд. и 7:58 по полуд.

CHAS. S. LEE,
Gen'l Pass. Agent,
R. H. WILBUR, General Supt.

УВАГА: Хто хоче ѣхати на Весты, най купить собѣ тікетъ на лигайску желѣзницю, бо найтуньша и найвыгôднѣйша. По близши информаціи удавайте ся до:
JOHN S. LAUGHLIN,
Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa

НОВÔСТЬ!
Чисто американьска фірма продае гарнй годинники.

За $3.65 можешь дôстати годинникъ, але самъ заплатишь почту, а за $3.95 фірма платить сама, ще и ланцушокъ додае. Если тобѣ годинникъ не подобаесь, можешь его вôдослати, а грошѣ тобѣ звернуть.

Пишѣть на адресу:
ROYAL BARGAIN HOUSE, 334 Dearbon str.
CHICAGO, ILL.

HENRY FREY
PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочешь мати красну фотографію, вѣрный портретъ, зайди до того фотографа. Вертаешь зô слюбу зайди зъ жѣнкою до него, дай ся здняти, а будешь мавъ на цѣле житє намятку. Маешь ладну дитинку дай фотографовати у него, а будешь мати красный образъ. Єсть у Васъ братство, най зайде до того фотографа, а вôнъ Вамъ зробить фотографіи и портреты, яки хочете. — У него рôжнородни фотографіи и портреты можна замовити и то по дуже умѣркованôй цѣнѣ.—За роботу ґварантуе.

СВОЙ ДО СВОГО!
Єфремъ Лучковецъ.
E. INDEPENDENCE near VINE STR.
въ Шамокінъ, Па.
— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готель зô всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темперъ и другй напоѣ все свѣжй и найлѣпшого ґатунку. Услуга чемна и солідна. Склянки великй и малй пôсля вподобы.

Люде! Вже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе самыхъ пôдпомагати.

MARY McKENNA
(Saloon)
701 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.
Нашй Русины вже добре знають той сальонъ. Тамъ пиво смачне, перекуска добра, властителька чемна, за барою рускій клеркъ, якъ его называюоь Максъ, своимъ наливае великй шклянки. Ему скучно, якъ зъ-за бары своихъ не видить

Хто изъ краянôвъ Русинôвъ, Словакôвъ, Полякôвъ желавъ бы собѣ на весѣляхъ, екскурзіяхъ, баляхъ мати добру музику, най удасть ся на понижшу адресу. Умѣе грати хорошй рускй, Словеньскй, польски венгерскй и англійскй танцѣ:
СТЕФАНЪ СИВАКЪ
(Stefan Siwak)
MAYFIELD, PA.
P. O. BOX 112.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
готельничій
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
* * *
Що за Талпашъ? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...
* * *
— Що за брындза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Танко надзвычайно!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.
Юрія Хиляка.

Хто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за танй грошѣ, то най иде куповати до Ю. Хиляка, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ все cash.

Продае вôнъ такожъ шифкарты и посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Идѣть до старого знакомого!

Dr. S. Blumberg,
1716 Carson str.
PITTSBURG, PA.

Кождый то знае, що въ Америцѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый покôнчивъ свои науки въ старôмъ краю. Д-ръ Блюмбергъ вывчивъ ся за-лѣкаря на университетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испытъ державный въ Филядельфіи осѣвъ въ Питсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, англійски, нѣмецки и польски. — Якъ хорый зайде до него, заразъ выздоровѣе!

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНСКІЙ АДВОКАТЪ (лоєръ)
Катлинъ и Некарда
(Catlin & Nekarda)
309 Broadway
NEW YORK, N. Y.
Сей адвокатъ выправуе нагороду вôдъ компаній, если-бъ котрого зъ робôтникôвъ або убило або покалѣчило. Рôвно-жь пріймае всѣ криминальнй и цивильнй жалобы.

Юліянъ Копыстяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
420 W. Pine st.
ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядный сальонъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки досконалй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлчка.

На протонотара.

Осьтымъ оголошую себе яко кандидатъ на протонотара повѣта Northumberland. Есьмъ зъ партіи демократичнои, а номінація на згаданый урядъ мае вôдбутись въ юлію. Если буду выбранымъ, буду заступати народъ честно.

M. B. Kramlich
SHAMOKIN, PA.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНÔВЪ.
Вынаймае такожъ керичи на похороны, хрестины и весѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA.
Удавайте ся въ потребѣ до него.

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ деяке право най не ходить по покутныхъ жидôвскихъ, такъ званыхъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Виляма Воколека, въ Скрентонъ. Вôнъ залагоджуе всякй справы въ кортѣ, а и сторокраєвй и зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его такій
W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE.
Scranton, Pa.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрѣбнй рѣчи до житя, якъ такожь убраня майнерскй и звычайнй можна купити.

Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, таньо и беспечно

Продае шіфкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 показуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $2000. Заряджае нимъ:

Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA

ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Выробляе 25.000 бочокъ мѣсячно.

Пиво одного зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Pennsylvenia „LAUER BREWING CO." есть вôльне вôдъ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгды однои и тои самои доброты и пріемного смаку и есть спорядкане пôдъ зарядомъ одного зъ найздôбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварôвъ.

Выробляе въ найлѣпшôмъ ґатунку Porter and Lagor Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонѣсты и приватнй родины повиннй замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкарь. Довголѣтна практика дала ему спосôбность стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну аптику, въ котрой выробляють ся дуже добри и помôчни лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлой околици знають добре Шлюпаса!

РУСКІЙ САЛОНЪ
Петра Серафина
„на новôмъ мѣстѣ"
въ Шамокінъ, Па.

Где якъ где, але у Серафина то уже можь найлѣпше забавитись а и порядну склянку пива выпити. Хто у него лишь разъ бувъ, не хоче бôльше нѣгде пôйти, тôлько до него. Мае такожь файну галю, где можна вôдбувати мітинги, а и потанцювати собѣ.

Хочешь мати „good time" иди до Петра.

Едмундъ Лембикъ
(Edmund Lembik)
13—15 EAST MINE STR.
HAZLETON, PA.
— коло дипа —
мае салюнъ, де можна дôстати дуже доброи горѣвки, пива и всякихъ напоѣвъ.

Е. Лембикъ есть такожь публичнымъ нотаромъ, тожь хто потребуе повномочія або мае яку грунтову справу въ старôмъ краю, най удасть ся до него.

Адже-жь кождый знае Лембика, най иде до него.

O. Murdza & Bro's
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторъ заосмотреный въ найлѣпшй товары, спроваджованй впростъ зъ найпершихъ складôвъ. — Майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности. Продае такожь одяги майнерскй и посылае грошѣ до старого краю таньо, точно, скоро и беспечно.

Свой до свого — а до чужого не пхай ся. Жидôвъ оминайте зъ далека!

Гаврінлъ Малнякъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого ґатунку

Братя! замовляйте у свого!

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТСКА.
— докторъ правъ —
Юліянъ Чупка.

Полагоджуе всѣ справы судовй въ Америцѣ и въ Европѣ, а спеціяльно въ Галичинѣ. Полномочія. Розмовити ся можна по руски. Поспытати ся або писати пôдъ адресою:

Julian Czupka, L. L. D.
44 BENNET BUILDING,
WILKESBARRE, PA.

Въ недѣлю можна розмовити ся зъ д-ромъ Чупкою въ его помешканю 49 Carey str., Wilkes Barre, Pa.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.
TROMETTER'S
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.
Снѣданя, Обѣды, Вечери.

Въ каждôмъ часѣ можна достати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пильна и солідна.

Осôбній покоѣ для родинъ. — Найлучшй вина, пива, лікеры, віски и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ сю реставрацію, а передовсѣмъ приѣзднымъ.

Іосифъ Пейко
рускій готельникъ
— Cor. Commercial & Franklin Street —
въ ШАМОКІНЪ, ПА.
Запрошуе всѣхъ Русинôвъ до себе на свѣже пиво и добру віску. Хочете добре забавити ся, идѣть до Пейка. Чекаешь на стрѣткару, зайди до Пейка, а нѣколи не змѣстуешь, бо кара йде попри самй дверѣ.

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!
Т. Шевченко.

Всюды нѣвочить ся правда,
Всюды пануе брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!
Ив. Франко.